

Sygn. akt VI GC 2154/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Natalia Freyer

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. B.**

przeciwko **Č. S. z siedzibą w P.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Č. S. z siedzibą w P. na rzecz powoda M. B. kwotę 3 199,80 złotych (trzy tysiące sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt groszy) wraz z odsetkami:

- ustawowymi liczonymi za okres od dnia 29 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku,
- ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od pozwanego Č. S. z siedzibą w P. na rzecz powoda M. B. kwotę 2 218,53 złotych (dwa tysiące dwieście osiemnaście złotych pięćdziesiąt trzy grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 2154/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 lipca 2016 roku powód M. B. domagał się zasądzenia od pozwanego Č. S. z siedzibą w P. kwoty 3 351,93 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 29 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 07 września 2014 roku należący do J. Z. samochód marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) uległ uszkodzeniu z winy kierującego innym pojazdem, a który to kierowca ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego ubezpieczyciela. Poszkodowany zlecił naprawę pojazdu powodowi, który po jej wykonaniu wystawił fakturę VAT na kwotę 15 549,12 złotych brutto (w tym kwotę 1 353 złotych brutto za najem pojazdu zastępczego, które to koszty zostały zwrócone przez pozwanego w całości), a następnie zawarł z poszkodowanym umowę cesji wierzytelności przysługującej mu w stosunku do pozwanego z tytułu odszkodowania w związku z uszkodzeniem przedmiotowego pojazdu.

Powód wskazał, że pozwany dowolnie zaniżył stawki zastosowane przez powoda za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych w kwocie odpowiednio 110/120 złotych do stawek w kwocie odpowiednio 90/90 złotych za roboczogodzinę tych prac, a także dowolnie obniżył ceny niektórych części zamiennych użytych do naprawy, a w niektórych przypadkach – odmówił za nie zapłaty w ogóle, wskazując, że nie dostarczono faktur źródłowych.

Kwota dochodzona niniejszym pozwem stanowi różnicę pomiędzy odszkodowaniem wypłaconym przez pozwanego (w kwocie 12 197,19 złotych, tj. w kwocie obejmującej także koszty najmu pojazdu zastępczego) a kosztami naprawy pojazdu wskazanymi na fakturze VAT.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 06 września 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 3468/16 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany Č. S. z siedzibą w P. wniósł o oddalenie powództwa, w uzasadnieniu wskazując, iż przyjął odpowiedzialność cywilną za skutki wypadku komunikacyjnego zaistniałego w dniu 07 września 2014 roku, w następstwie czego wypłacił odszkodowanie w kwocie 10 844,91 złotych brutto tytułem zwrotu kosztów naprawy pojazdu.

Pozwany podniósł nadto, że nie miał możliwości zweryfikowania, jakie części zostały użyte do dokonania przedmiotowej naprawy, ani jaki był rzeczywisty czas robocizny, wobec czego zachodzi obawa, że powód prowadzący warsztat naprawczy wprowadził w fakturze za naprawę uwzględnił koszt części oryginalnych, jednak w rzeczywistości nie potwierdził powyższego w rachunku ani na fakturach źródłowych. Pozwany wskazał także, że z uwagi na wiek, wcześniejsze uszkodzenia, jak i prostotę części, które podlegały wymianie, należne odszkodowanie winne być obliczone w oparciu o stawki za robociznę stosowane przez nieautoryzowane serwisy oraz ceny alternatywnych części zamiennych o porównywalnej jakości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 07 września 2014 roku doszło do kolizji, w wyniku której uszkodzeniu uległ należący do J. Z. pojazd marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

Sprawca szkody ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w Č. S. z siedzibą w P..

niesporne

W dniu 09 września 2014 roku poszkodowany J. Z. zawarł z M. B. umowę o naprawę pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) uszkodzonego w wyniku zdarzenia z dnia 07 września 2014 roku.

umowa o naprawę pojazdu – k. 10-11 akt

W dniu 09 września 2014 roku poszkodowany J. Z. zawarł z M. B. umowę najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

umowa najmu – k. 13 akt, protokół przekazania pojazdu – k. 14 akt, oświadczenie – k. 15 akt, zeznania świadka J. Z. – protokół skrócony rozprawy z dnia 26 kwietnia 2017 roku – k. 95-96 akt (zapis cyfrowy 00:01:48-00:18:02)

W dniu 09 września 2014 roku poszkodowany J. Z. zawarł z M. B. umowę przelewu wierzytelności przysługującej poszkodowanemu z tytułu ubezpieczenia OC sprawy szkody z dnia 07 września 2014 roku.

cesja – k. 12 akt

Po wykonaniu naprawy pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...), w dniu 19 listopada 2014 roku M. B. wystawił J. Z. fakturę VAT numer (...) na kwotę 15 549,12 złotych brutto. Kwota ta uwzględniała również koszt najmu pojazdu zastępczego w wysokości 1 353 złotych brutto.

faktura VAT – k. 31-32 akt

Č. S. z siedzibą w P. przyznał i wypłacił tytułem odszkodowania kwotę 12 197,19 złotych brutto (w tym pokrył koszty najmu pojazdu zastępczego w całości).

decyzja – k. 69 akt

Warsztat naprawczy prowadzony przez M. B. spełnia wymagania dla I kategorii warsztatów zgodnie z kategoryzacją przeprowadzoną przez (...) Izbę Rzemieśniczą Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

(...) kategorii z terenu W. i okolic w 2014 roku wykonywały naprawy po stawkach w kwocie 100-130 złotych netto za godzinę prac blacharsko – mechanicznych i 100-150 złotych netto za godzinę prac lakierniczych.

Celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) uszkodzonego w wyniku zdarzenia z dnia 07 września 2014 roku wynosiły kwotę 14 043,99 złotych brutto, przy uwzględnieniu stawek za prace blacharsko – mechaniczne i lakiernicze w wysokości odpowiednio 110/120 złotych netto za roboczogodzinę tych prac.

opinia biegłego sądowego M. T. – k. 108-133 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron. Pozostałe dokumenty dołączone do akt nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności. Sąd wziął pod uwagę również oświadczenia stron uwzględniając je jednakże w takim jedynie zakresie, w jakim nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną.

Sąd uwzględnił także, uznając je za wiarygodne, zeznania świadka J. Z. w szczególności w zakresie, w jakim świadek wskazał na zakres uszkodzeń pojazdu w wyniku kolizji z dnia 07 września 2014 roku, a także okoliczności związane z żądaniem dokonania naprawy pojazdu za pomocą części oryginalnych oraz istnienia w chwili zdarzenia uszkodzeń w postaci zarysowań.

Dokonując rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie Sąd oparł się także na opinii biegłego sądowego w zakresie techniki motoryzacyjnej, kosztorysowania napraw pojazdów oraz wyceny wartości pojazdów M. T.. Biegły sądowy na podstawie akt sprawy wyliczył celowy i ekonomicznie uzasadniony koszt naprawy uszkodzonego pojazdu oraz dokonał analizy stawek za prace blacharskie i lakiernicze stosowane w okresie likwidacji szkody przedmiotowego pojazdu w zakładach naprawczych działających na lokalnym rynku.

Sąd miał przy tym na uwadze, że biegły sądowy wprowadził z uwagi na brak odpowiedzi aktualnego właściciela pojazdu na wezwanie do okazania mu przedmiotowego pojazdu, sporządził przedmiotową opinię bez dokonywania oględzin tego pojazdu, co uniemożliwiło biegłemu sądowemu ustalenie, jakich części użyto do naprawy oraz w jakim zakresie przeprowadzono naprawę, niemniej jednak w tym zakresie opinia biegłego sądowego nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a nadto Sąd zważył, że pozwany ubezpieczyciel miał możliwość dokonania oględzin ponaprawczych i zweryfikowania zakresu naprawy wskazanego na fakturze VAT powoda z rzeczywistym zakresem przeprowadzonej naprawy. Tymczasem pozwany czynności takich zaniechał ograniczając się jedynie do żądania faktur źródłowych, w tej sytuacji zatem podejmowanie przez Sąd dalszych czynności związanych z oględzinami pojazdu prowadziłyby do nieuzasadnionego przedłużenia niniejszego postępowania, tym bardziej, że jak wskazano powyżej, braku oględzin pozwany ostatecznie nie kwestionował. Z tych też względów Sąd zmienił postanowienie z dnia 05 maja 2017 roku (k. 99 akt) poprzez oddalenie wniosku o dokonanie oględzin przedmiotowego pojazdu.

W ocenie Sądu opinia biegłego sądowego została sporządzona wedle tezy dowodowej wysnutej przez Sąd, poza tym jest logiczna, zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy. Komunikatywność jej sformułowań pozwala na zrozumienie wyrażonych w niej ocen i poglądów, a także sposobu dochodzenia do wniosków końcowych. Nie zawiera ona również wewnętrznych sprzeczności i wykluczających się wzajemnie wniosków. Nadto, ustalenia i wnioski biegłego sądowego nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron, toteż Sąd oparł się na nich w całości dokonując rozstrzygnięcia kwestii spornych w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawała zasada odpowiedzialności pozwanego Č. S. z siedzibą w P. z tytułu przedmiotowej szkody zaistniałej w pojeździe marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) uszkodzonym w wyniku zdarzenia z dnia 07 września 2014 roku. Spór natomiast sprowadzał się do ustalenia wysokości uzasadnionych i celowych kosztów naprawy przedmiotowego pojazdu, jako, że pozwany zaniżył stawki zastosowane przez powoda za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych w kwocie odpowiednio 110/120 złotych do stawek w kwocie 90/90 złotych za roboczogodzinę tych prac, a także obniżył ceny niektórych części zamiennych użytych do naprawy, a w niektórych przypadkach – odmówił za nie zapłaty w ogóle, wskazując, że nie dostarczono faktur źródłowych.

Mając na uwadze określony wyżej zakres sporu, w pierwszej kolejności należy wskazać, iż zasada odpowiedzialności pozwanego z tytułu przedmiotowej szkody jest uregulowana w ramach treści art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Źródłem odpowiedzialności sprawcy jest z kolei treść art. 436 § 2 k.c., który stanowi, iż w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody, wymienione w art. 435 k.c. osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych, czyli na statuowanej przez treść art. 415 k.c. zasadzie winy. W ramach obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego ubezpieczyciel zobowiązuje się do wypłaty odszkodowania, jakie sprawca szkody komunikacyjnej zobowiązany jest zapłacić poszkodowanemu. Poszkodowany może natomiast dochodzić roszczeń z tego tytułu bezpośrednio od ubezpieczyciela sprawcy szkody. Odpowiedzialność ubezpieczyciela wobec poszkodowanego jest więc rozpatrywana w kategoriach odpowiedzialności deliktowej, a jej zakres zależy od zakresu odpowiedzialności sprawcy szkody.

Podstawowe znaczenie dla ustalenia wysokości szkody, a tym samym zakresu odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, będzie miała zatem treść art. 361 § 2 k.c., ustanawiającego zasadę pełnej kompensacji szkody oraz treść art. 363 § 1 k.c., zgodnie z którym naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru dokonanego przez poszkodowanego, poprzez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej bądź przywrócenie stanu poprzedniego.

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 czerwca 2003 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 32/03 (Monitor Prawniczy 2004/2/81) odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku.

Uwzględnieniu podlegają zatem tylko takie koszty, które zostały poniesione w wyniku przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu istniejącego przed wyrządzeniem szkody przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu mechanicznego. Koszty naprawy samochodu można zaliczyć do kategorii niezbędnych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy, wyłącznie gdy odpowiadają cenom stosowanym przez usługodawców na lokalnym rynku. Należy przy tym podkreślić, że poszkodowanemu przysługuje prawo wyboru warsztatu naprawczego, któremu powierzy dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu, przy czym każdy zakład naprawczy stosuje stawki ustalone indywidualnie, które wynikają z ponoszonych kosztów i ustalenia cen na takim poziomie, by móc utrzymać firmę i koszt ten zależy od wielu elementów, takich jak np. położenie firmy, podaży usług, dzierżawy pomieszczeń.

W niniejszej sprawie M. B. domagał się zasądzenia od pozwanego Č. S. z siedzibą w P. kwoty 3 351,93 złotych tytułem zwrotu pozostałej części kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu w oparciu o wystawioną fakturę VAT, w której m. in. przyjęto stawki za prace blacharsko – mechaniczne oraz lakiernicze w kwocie 110/120 złotych netto za godzinę tych prac.

Jak wynikało z opinii biegłego sądowego M. T. warsztat naprawczy prowadzony przez powoda M. B. spełnia wymagania dla I kategorii warsztatów zgodnie z kategoryzacją przeprowadzoną przez (...) Izbę Rzemieślniczą Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Warsztaty naprawcze tej kategorii z terenu W. i okolic w 2014 roku wykonywały naprawy po stawkach w kwocie 100-130 złotych netto za godzinę prac blacharsko – mechanicznych i 100-150 złotych netto za godzinę prac lakierniczych.

W tej sytuacji skoro poszkodowanemu przysługiwał wybór warsztatu naprawczego, w którym dokona naprawy przedmiotowego pojazdu, a stawki zastosowane przez wybrany przez niego warsztat naprawczy w wysokości 110/120 złotych netto odpowiednio za roboczo-godzinę usług blacharsko – mechanicznych i lakierniczych mieściły się w granicach stawek stosowanych w okresie naprawy przez warsztaty naprawcze na terenie, w obrębie którego dokonano naprawy przedmiotowego pojazdu, to należy zaliczyć je do kategorii ekonomicznie uzasadnionych i celowych kosztów naprawy.

W ocenie Sądu również niezasadnie ubezpieczyciel żądał od warsztatu naprawczego faktur stwierdzających rodzaj i źródło nabycia części zamiennych zastosowanych do naprawy pojazdu. Takie stanowisko ubezpieczyciela opierało się w głównej mierze na założeniu o nieuczciwych działaniach zarówno właścicieli zakładów naprawczych, jak i poszkodowanych zlecających naprawę. Bezsporne jest, że dochodzi do takich sytuacji, ale krzywdzące i nieuprawnione jest przyjęcie takiego założenia w każdym przypadku, także wobec powoda, który prowadzi (...) kategorii i konsultował zakres naprawy oraz koszt części zamiennych, który jest zbieżny z przyjętym w kalkulacji pozwanego towarzystwa. Żądanie faktur źródłowych stwierdzających rodzaj i źródło pochodzenia części jest pozbawionym podstaw prawnych ingerowaniem w obszar działalności gospodarczej przedsiębiorcy i związanej z tą działalnością tajemnicy handlowej, takiej jak np. wysokość marży nakładanej przez przedsiębiorcę na cenę oferowanej usługi w celu wypracowania zysku. Zasadość tych żądań jest chybiona także ze względu na przydatność zawartych w fakturze informacji co do źródła i rodzaju nabytych przez warsztat części, bowiem okazanie faktury źródłowej za zakup części nie jest równoznaczne z wykorzystaniem przez warsztat takich właśnie części przy naprawie pojazdu. W konsekwencji należy przyjąć, iż ubezpieczyciel nie może uzależniać zwrotu uwidocznionych na fakturze kosztów naprawy, której zakres znajduje potwierdzenie w protokole uszkodzeń sporządzonym w procesie likwidacji szkody od okazania faktur źródłowych. Tym bardziej, iż w niniejszym przypadku pozwany nie ujawnił żadnych okoliczności, które podważyłyby fakt użycia do naprawy innych części niż wskazane w fakturze naprawy dostarczonej przez powoda, nie zachowując należytej staranności w zabezpieczeniu swoich interesów poprzez nie dokonanie np. oględzin ponaprawczych.

Zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa poszkodowanemu przysługuje prawo zastosowania przy naprawie części nowych i oryginalnych. Użycie nowych części do naprawy uszkodzonego w wyniku kolizji samochodu nie prowadzi do zwiększenia jego wartości, chyba że chodzi o wymianę takich uszkodzeń, które istniały przed wypadkiem albo ulepszeń w stosunku do stanu przed kolizją (tak Sąd Najwyższy m. in. w wyroku z dnia 05 listopada 1980 roku, sygn. akt III CRN 223/80, OSNC 1981 /10/186 oraz z dnia 20 października 1972 roku, sygn. akt II CR 425/72, OSNC 1973/6/111), co w niniejszej sprawie uwzględniono dokonując stosownych potrąceń. Także w wyroku z dnia 20 listopada 1970 roku (sygn. akt II CR 425/72, OSNCP Nr 6/1973, poz. 111) stwierdzono, że w wypadku uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego, osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego, do których to wydatków należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy.

W tej sytuacji uznać należało, że celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) uszkodzonego w wyniku zdarzenia z dnia 07 września 2014 roku wynosiły kwotę 14 043,99 złotych

brutto. Uwzględniając, iż pozwany wypłacił już tytułem odszkodowania za naprawę pojazdu kwotę 10 844,19 złotych brutto, zatem do zapłaty pozostała jeszcze kwota 3 199,80 złotych i w tym zakresie żądanie pozwu było zasadne.

Mając to na uwadze, Sąd na podstawie art. 822 k.c. w zw. z art. 361 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. w punkcie I wyroku zasądził od pozwanego Č. S. z siedzibą w P. na rzecz powoda M. B. kwotę 3 199,80 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 29 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty (termin naliczania odsetek, jak i odszkodowanie w kwocie brutto nie był kwestionowany przez pozwanego).

Uznając zaś dalej idące żądanie pozwu za niezasadne z przyczyn wskazanych wyżej, Sąd orzekł jak w punkcie II wyroku na podstawie powyższych przepisów stosowanych a contrario.

O kosztach procesu Sąd orzekł jak w punkcie III wyroku zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów określoną w art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c.

W niniejszej sprawie powód wygrał sprawę w 95,46%, a pozwany w 4,54%. Koszty poniesione przez powoda wyniosły 2 385 złotych (opłata od pozwu – 168 złotych, koszty zastępstwa procesowego – 1 200 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 złotych oraz wykorzystana zaliczka na poczet kosztów wynagrodzenia biegłego sądowego w kwocie 1 000 złotych). Koszty poniesione przez pozwanego wyniosły 1 281,81 złotych (koszty zastępstwa procesowego – 1 200 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 złotych oraz wykorzystana zaliczka na poczet kosztów wynagrodzenia biegłego sądowego w kwocie 64,81 złotych). Powodowi zatem należy się zwrot kosztów procesu w kwocie 2 276,72 złotych (95,46% z kwoty 2 385 złotych), zaś pozwanemu – w kwocie 58,19 złotych (4,54% z kwoty 1 281,81 złotych). Po skompensowaniu obu powyższych kwot pozwany powinien zwrócić powodowi kwotę 2 218,53 złotych, którą Sąd zasądził na jego rzecz w punkcie III wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 13 grudnia 2017 roku